

odvolací soud a které nebyly vývody rekursu vyvráceny, jest dodati ještě toto: Pro poměr služební (pracovní) je příznačné, že předmětem smlouvy jsou služby (práce) jako takové, nikoliv jejich výsledek, a že v příčině konání služeb (prací) jest zaměstnanec vázán řídit se rozkazy zaměstnavatelskými, čímž vzniká poměr zaměstnancovy vázanosti a podřízenosti, pokud jde o jeho činnost vymezenou služební (pracovní) smlouvou. Těchto předpokladů tu není podle toho, co sám žalobce ve sporu přednesl a co je ve smlouvě ze dne 8. prosince 1928, kterou byl ujednán zastupitelský poměr, o nějž jde v tomto případě. Neboť podle obsahu této smlouvy nešlo žalované o to, by si zjednala služby žalobcovy, nýbrž, aby jeho prostřednictvím získala zakázky, při čemž žalobce měl býti provisií odměňován nikoliv podle toho, zda a kolik vynaložil práce, nýbrž podle skutečného výsledku (podle získaných zakázek). Mohl pracovati podle vlastního plánu, vlastními prostředky, zdar jeho práce nešel na účet žalované, nýbrž na účet jeho vlastní. Že žalobce neměl býti výhradně neb i jen převážně činným pro žalovanou firmu, plyne ze smlouvy, kde žalovaná ke konci vyslovuje naději, že se žalobci podaří získati pro ni několik zakázek, ježto je ve svém oboru dobře zaveden. Převažují tu tedy znaky rozhodné pro to, že nejde o smlouvu služební (pracovní), že žalobce nelze považovati za zřízence žalované, nýbrž za samostatného podnikatele. Tu není na závadu, že mu byly smlouvou uloženy určité závazky, zejména, že převzal na sebe povinnost veškeré zákazníky a zájemníky firmy podle potřeby navštívit a firmě o výsledku těchto návštěv zaslati zevrubné zprávy, že žalobci bylo se řídití prodejními cenami firmou mu předepsanými, že směl bez svolení firmy poskytovat slevy jen do 10%, a že podle smlouvy poměr jí založený může býti zrušen tříměsíční výpovědí. Tyto okolnosti ani jednotlivě ani v celku nenasvědčují tomu, že žalobce byl jako zástupce přijat do služeb žalované jako její zaměstnanec, neboť veškeré tyto smluvní podmínky se srovnávají beze všeho i s poměrem samostatného agenta. Odvolací soud správně dovodil, že závazky, které žalobce smlouvou převzal, jsou rázu jen povšechného a že nelze z nich odvozovati podřízenost jeho proti firmě. Vázanost dvoustrannou smlouvou nelze ztotožňovati s podřízeností rozkazům zaměstnavatelským, jakou předpokládá služební (pracovní) poměr. Proto nesejde ani na tom, zda žalobce byl podle smlouvy povinen, aby byl v zájmu žalované činným v tom směru, aby pro ni skutečně získal objednávky, neboť, i kdyby tomu tak bylo, nelze z toho nic dovoditi ve prospěch žalobcův, poněvadž smlouvou převzatý závazek vyvíjeti určitou činnost nemusí za všech okolností spadat pod pojem služeb (prací), jaké má na mysli § 1151 obč. zák. a § 1 zákona o pracovních soudech.

Čís. 13157.

Ručení za škodu z provozu automobilů (zákon ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák.).

I když jest věc posuzovati podle občanského zákona, ručí vlastník silostroje za zavinění osob používaných při provozu, pokud jde o jejich

služební výkon při provozu silostroje a pokud jsou splněny předpoklady § 1, odstavec první, zákona, za nichž by jinak vlastník silostroje ručil již ze zákona. Vlastník silostroje ručí tu za zavinění řidiče bezvýhradně, nikoliv jen za předpokladu § 1315 obč. zák.

Jde-li o náhradu škody podle občanského zákona, nedopadá ustanovení § 6, druhý odstavec, zákona aut. o propadné lhůtě.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1933, Rv I 1157/32.)

Žalobce jel v motorové tříkolce, náležející žalované firmě a řízené jejím šoférem Eduardem H-em. Při srážce tříkolky s motorovým vozem byl žalobce těžce poraněn. Žalobě o náhradu škody proti žalované firmě bylo oběma nižšími soudy vyhověno, odvolacím z těchto důvodů: Žaloba opírá se o vinu řidičů vozidel a v dalším tvrdí nezdatnost Eduarda H-a a vyvozuje z toho ručení žalované strany ve smyslu § 1315 obč. zák. Jest tedy případ posuzovati podle občanského zákona a jde tudíž jen o to, zda-li šofér žalované strany Eduard H. má vinu na srážce a na žalobcově úraze. Vina Eduarda H-a na žalobcově úraze byla prvním soudem zjištěna a žalovaná strana proti tomu nebrojí. Ručení žalované strany za škodu jest odůvodněno ustanovením § 8 aut. zák., podle něhož vlastník silostroje ručí za zavinění šoféra i tenkrát, když jest náhradní nároky posuzovati podle občanského zákona. Není tedy třeba zabývati se tím, že Eduard H. byl nezdatný a zda-li tudíž ručí žalovaná strana podle § 1315 obč. zák., a nebylo třeba zjišťovati, zda-li lhůty § 6 aut. zák. byly dodrženy, neboť žalobní nárok byl opřen o ustanovení občanského zákona a rozhodným jest jen, že neuplynula tříletá promlčecí lhůta ve smyslu § 1489 obč. zák.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelka zastává nesprávný názor, že se § 8 zákona o provozu silostrojů na souzený případ nehodí proto, že prý § 4 zákona vylučuje ručení při dopravě osob, jež se neděla po živnostensku nebo za úplatu, jakž tomu bylo v souzeném případě. Neboť § 4 zákona vypočítává jen případy, kde nenastává ručení ze zákona o provozu automobily podle §§ 1 a 2 zákona, avšak nepraví, že v těchto případech neplatí § 8 zákona. Podle tohoto ustanovení ručí vlastník silostroje, i když věc jest posuzovati podle občanského zákona, za zavinění osob, používaných při provozu, pokud jde o jejich služební výkon při provozu silostrojem a pokud jsou splněny předpoklady § 1 odstavce (1) zákona, za nichž by jinak vlastník silostroje ručil již ze zákona. Všechny tyto předpoklady jsou splněny, poněvadž Eduard H., jenž škodnou událost zavinil, jest řidičem žalované vlastnice silostroje; že v době škodné příhody

nebyl ve výkonu služby nebylo ani tvrzeno, a že by jinak, při úplatnosti nebo při dopravě po živnostensku nebo ve službě nebo z příkazu vlastníka silostroje, ručil vlastník ze zákona podle § 1 odst. (1) zákona jest nepochybně, an silostroj nebyl v době škodné příhody protiprávním postupem vlastníku odňat, neboť tím se rozumí objektivně (absolutně) bezprávný čin přičící se předpisu všeobecného právního řádu, a nikoliv pouhé porušení smluvního zákazu dopravy osob, a jest proto tento zákaz bezpodstatný pro souzený případ (srovnej čís. 12.145 sb. n. s.). Vlastník silostroje ručí za zavinění řidiče v takovém případě podle § 8 odstavce (1) zákona o provozu silostrojů bezvýhradně, nikoliv jen za předpokladu § 1315 obč. zák., neboť jinak by nemělo ustanovení § 8 odstavce (1) zákona o provozu silostrojů účelu, a je proto i bezpodstatným, zda je řidič nezdatným čili nic. Poněvadž jde o náhradu škody podle občanského zákona, právem vyslovil odvolací soud, že nedopadá ustanovení § 6 odstavce (2) zákona o provozu silostrojů o propadné lhůtě, a vytýká-li dovolatelka pod dovolacím důvodem § 503 č. 2 c. ř. s. (správně § 503 č. 3 c. ř. s.), že odvolací soud se touto otázkou nezabýval, je sama v rozporu s napadeným rozsudkem.

Čís. 13158.

Pojišťovací smlouva.

Ustanovovaly-li pojišťovací podmínky, že opomenutí oznámení zvýšeného nebezpečí nemá v zápětí zproštění pojišťovny ze závazku k plnění, nemělo-li zvýšené nebezpečí účinku ani na dostavení se pojistné příhody ani na objem plnění, a že ke zvýšenému nebezpečí jest přihlížeti jen, je-li závažné a vztahuje-li se k nebezpečenské okolnosti, jež buď jest uvedena v pojistce nebo v jejích dodatcích anebo po nichž byl pojistník při uzavření smlouvy dotazován, — jest povinností pojistitele označiti v pojistce nebo v dodatcích ony nebezpečnostní okolnosti, jichž budoucí vznik platí za zvýšení nebezpečí a náhradou za to může býti dotazování se pojistníka při uzavření smlouvy na tyto nebezpečnostní okolnosti kvalifikované podle § 3 odst. 1 poj. zák.

Zvýšené nebezpečí dosažením koncese k provozování živnosti dopravy osob motorovým vozem stojícím k potřebě na veřejných místech nemělo po případě účinku ani na dostavení se pojistné příhody ani na objem plnění.

Jest na pojistníku, by tvrdil a prokázal, že tu není příčinné souvislosti mezi opatřením si koncese a příhodou.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1933, Rv I 1300/32.)

Žalobce byl pojistkou ze dne 22. června 1929 pojištěn u žalované pojišťovny jako majitel osobního automobilu pro příležitostnou dopravu osob za plat proti následkům zákonné ručební povinnosti z jízd silostrojem. Při nehodě auta žalobcova dne 2. března 1930 byly poraněny